

22006A0731(01)

31.7.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 209/3

STOCKHOLMSKA KONVENCIJA O POSTOJANIM ORGANSKIM ONEČIŠĆUJUĆIM TVARIMA

STRANKE OVE KONVENCIJE,

PREPOZNAJUĆI kako postoje organske onečišćujuće tvari imaju toksična svojstva, otporna su na razgradnju, bioakumuliraju se te se prenose putem zraka, vode i migracijskih vrsta preko međunarodnih granica i talože daleko od svog mjesta ispuštanja, te se tamo akumuliraju u kopnenim i vodnim ekosustavima,

SVJESNE zabrinutosti za zdravlje, naročito u zemljama u razvoju, koja proizlazi iz lokalnog izlaganja postojanim organskim onečišćujućim tvarima, a posebno utjecaja na žene i preko njih na buduće generacije,

PRIZNAJUĆI kako su arktički ekosustavi i zajednice domorodačkog stanovništva posebno izložene opasnosti zbog biološkog povećanja postojanih organskih onečišćujućih tvari i da onečišćenje njihove tradicionalne hrane predstavlja pitanje iz područja javnog zdravlja,

SVJESNE potrebe za globalnim djelovanjem u vezi postojanih organskih onečišćujućih tvari,

VODEĆI računa o Odluci br. 19/13 C od 7. veljače 1997. koju je usvojilo Upravno vijeće Programa za zaštitu okoliša Ujedinjenih naroda o pokretanju međunarodne akcije za zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša putem mjera koje će smanjiti i/ili ukloniti emisije i ispuštanje postojanih organskih onečišćujućih tvari,

POZIVAJUĆI se na odgovarajuće odredbe međunarodnih konvencija za zaštitu okoliša, posebno Konvenciju o postupku prethodnog informiranja i davanja suglasnosti za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini iz Rotterdama i Baselsku konvenciju o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, uključujući regionalne sporazume sklopljene u okviru članka 11 Baselske konvencije,

POZIVAJUĆI se također na odgovarajuće odredbe Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira te Agendu 21,

PRIZNAJUĆI kako se zabrinutost kod svih stranaka temelji na oprezu te da je oprez ugrađen u ovu Konvenciju,

UVIĐAJUĆI kako se ova Konvencija i drugi međunarodni sporazumi na području trgovine i okoliša međusobno podupiru,

POTVRĐUJUĆI da države, u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda i načelima međunarodnog prava, imaju suvereno pravo na iskorištavanje vlastitih resursa u skladu s vlastitom politikom zaštite okoliša i razvoja te su odgovorne osigurati da aktivnosti u okviru njihove nadležnosti ili nadzora neće uzrokovati štetu u okolišu drugih država ili na područjima izvan granica državne nadležnosti,

UZIMAJUĆI U OBZIR okolnosti i posebne potrebe u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim među njima, te u zemljama s gospodarstvima u tranziciji, naročito potrebu za jačanjem nacionalne osposobljenosti za upravljanje kemikalijama, uključujući i putem prijenosa tehnologije, pružanja financijske i tehničke pomoći te poticanja suradnje među strankama,

VODEĆI U POTPUNOSTI RAČUNA o Akcijskom programu održivog razvoja malih otočnih država u razvoju usvojenom 6. svibnja 1994. u Barbadosu,

PRIMJEĆUJUĆI mogućnosti svake pojedine razvijene zemlje i zemlje u razvoju, kao i zajedničke ali i odvojene odgovornosti država kako su određene u Načelu 7 Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira,

PREPOZNAJUĆI važan doprinos koji privatni sektor i nevladine organizacije mogu dati u postizanju smanjenja i/ili uklanjanja emisija i ispuštanja postojanih organskih onečišćujućih tvari,

NAGLAŠAVAJUĆI važnost preuzimanja odgovornosti proizvođača postojećih organskih onečišćujućih tvari za smanjenje štetnih djelovanja uzrokovanih njihovim proizvodima i za pružanje informacija korisnicima, vladama i javnosti o opasnim svojstvima tih kemikalija,

SVJESNE potrebe za poduzimanjem mjera u cilju sprječavanja štetnog djelovanja uzrokovanog postojećim organskim onečišćujućim tvarima u svim stupnjevima njihovog ciklusa trajanja,

POTVRĐUJUĆI Načelo 16 Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira u kojem je navedeno kako nacionalna tijela trebaju raditi na promicanju internalizacije troškova okoliša i uporabe ekonomskih instrumenata, vodeći računa o pristupu prema kojem onečišćivač treba, u načelu, snositi troškove onečišćenja, s dužnim obzirom prema javnom interesu i bez narušavanja međunarodne trgovine i ulaganja,

POTIČUĆI stranke koje nemaju provedbene programe i programe procjene za pesticide i industrijske kemikalije da izrade takve programe,

PREPOZNAJUĆI važnost razvijanja i korištenja alternativnih procesa i kemikalija koje nisu štetne za okoliš,

ODLUČNE štiti ljudsko zdravlje i okoliš od štetnih utjecaja postojećih organskih onečišćujućih tvari,

SPORAZUMJELE SU SE KAKO SLIJEDI:

Članak 1.

Cilj

Vodeći računa o primjeni opreza kako definira Načelo 15 Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira, cilj je ove Konvencije zaštititi ljudsko zdravlje i okoliš od postojećih organskih onečišćujućih tvari.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Konvencije:

- (a) »Stranka« znači državu ili organizaciju regionalne gospodarske integracije koja je izrazila svoj pristanak biti vezana ovom Konvencijom i za koju je Konvencija na snazi;
- (b) »Organizacija regionalne gospodarske integracije« znači organizaciju osnovanu od suverenih država određene regije na koju su države članice prenijele nadležnost glede pitanja uređenih ovom Konvencijom i koja je propisno ovlaštena, u skladu s njezinim unutarnjim postupcima, za potpisivanje, ratificiranje, prihvatanje, odobrenje ili pristup ovoj Konvenciji;
- (c) »Stranke koje su prisutne i glasuju« znači prisutne stranke koje glasuju za ili protiv.

Članak 3.

Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz namjerne proizvodnje i uporabe

1. Svaka će stranka:
  - (a) zabraniti i/ili poduzeti zakonske i upravne mjere potrebne za uklanjanje:
    - (i) svoje proizvodnje i uporabe kemikalija navedenih u Dodatku A, a u skladu s odredbama tog Dodatka, i
    - (ii) uvoza i izvoza kemikalija navedenih u Dodatku A, u skladu s odredbama stavka 2., i
  - (b) ograničiti svoju proizvodnju i uporabu kemikalija navedenih u Dodatku B, u skladu s odredbama tog Dodatka.
2. Svaka stranka će poduzeti mjere u cilju osiguravanja:
  - (a) da se kemikalija navedena u Dodatku A ili Dodatku B uvozi samo:
    - (i) u svrhu odlaganja na okolišu prihvatljiv način, kako je određeno člankom 6. stavak 1.(d). ili
    - (ii) za uporabu ili svrhu koja je za tu stranku dozvoljena na temelju Dodatka A ili Dodatka B,

(b) da se kemikalija navedena u Dodatku A za koju je na snazi bilo koje posebno izuzeće vezano uz proizvodnju ili uporabu, ili kemikalija navedena u Dodatku B za koju je na snazi bilo koje posebno izuzeće vezano uz proizvodnju ili uporabu ili prihvatljivu svrhu, uzimajući u obzir svaku primjenjivu odredbu u postojećim međunarodnim ispravama o prethodnom informiranju i suglasnosti, izvozi samo:

- (i) u svrhu odlaganja na okolišu prihvatljiv način, kako je određeno člankom 6. stavak 1.(d),
- (ii) u stranku kojoj je na temelju Dodatka A ili Dodatka B dozvoljena uporaba te kemikalije, ili
- (iii) u državu koja nije stranka ove Konvencije a koja je stranci izvoznici pribavila godišnju potvrdu. U potvrdi mora biti navedena namjeravana uporaba kemikalije i potvrda mora sadržati izjavu kako se država uvoznica u pogledu te kemikalije obvezuje:
  - a. štiti ljudsko zdravlje i okoliš poduzimajući nužne mjere za smanjenje ispuštanja na najmanju mjeru ili njegovo sprječavanje;
  - b. poštovati odredbe članka 6., stavak 1, i
  - c. poštovati, kada je to primjenjivo, odredbe Dodatka B, II dio, stavak 2.

Potvrda također mora sadržati svu odgovarajuću prateću dokumentaciju, kao što su propisi, provedbene isprave ili administrativne ili političke smjernice. Stranka izvoznica će potvrdu dostaviti Tajništvu u roku šezdeset dana od primitka.

- (c) da će se kemikalija navedena u Dodatku A, za koju posebno izuzeće glede proizvodnje i uporabe više nije na snazi ni za koju stranku, ne izvozi iz te stranke izuzev u svrhu odlaganja na okolišu prihvatljiv način kako je određeno člankom 6. stavak 1(d);
- (d) za potrebe ovoga stavka pojam »država koja nije stranka ove Konvencije« uključuje, u pogledu određene kemikalije, državu ili organizaciju regionalne gospodarske integracije koja nije pristala biti vezana Konvencijom u odnosu na tu kemikaliju.

3. Svaka stranka koja ima jedan ili više provedbenih programa i programa procjene za nove pesticide ili nove industrijske kemikalije poduzet će mjere za provedbu, u cilju sprječavanja proizvodnje i uporabe novih pesticida ili novih industrijskih kemikalija koje, uzimajući u obzir mjerila u

stavku 1. Dodatka D, imaju svojstva postojanih organskih onečišćujućih tvari.

4. Svaka stranka koja ima jedan ili više provedbenih programa i programa procjene za pesticide ili industrijske kemikalije uzet će u okviru tih provedbenih programa i programa procjene, kada je primjenjivo, prilikom provođenja procjena pesticida ili industrijskih kemikalija koje su trenutačno u uporabi, u obzir mjerila u stavku 1. Dodatka D.

5. Stavak 1. i 2. neće se primjenjivati, izuzevši ako ovom Konvencijom nije drukčije određeno, na količine kemikalije koje će se koristiti za laboratorijska istraživanja ili kao referentna norma.

6. Svaka stranka koja ima posebno izuzeće u skladu s Dodatkom A ili posebno izuzeće ili prihvatljivu namjenu, u skladu s Dodatkom B, poduzet će odgovarajuće mjere kako bi osigurala da se svaka proizvodnja ili uporaba na temelju tog izuzeća ili namjene provodi na način koji sprečava ili smanjuje na najmanju mjeru izlaganje ljudi i ispuštanje u okoliš. Za uporabu na temelju izuzeća ili prihvatljive namjene koje uključuju namjerno ispuštanje u okoliš pod uvjetima normalne uporabe, ispuštanje će biti u minimalnoj nužnoj mjeri, uzimajući u obzir sve primjenjive standarde i smjernice.

Članak 4.

Registar posebnih izuzeća

1. Ovime se uspostavlja registar za potrebe određivanja stranaka koje imaju posebna izuzeća navedena u Dodatku A ili Dodatku B. U registru neće biti navedene stranke koje primjenjuju odredbe iz Dodatka A ili Dodatka B, a koje odredbe mogu koristiti sve stranke. Vođenje registra bit će povjereno Tajništvu i dostupno javnosti.

2. Registar će sadržati:

- (a) popis vrsta posebnih izuzeća iz Dodatka A i Dodatka B,
- (b) popis stranaka za koje je u Dodatku A ili Dodatku B navedeno posebno izuzeće, i
- (c) popis datuma isteka za svako upisano posebno izuzeće.

3. Svaka država, nakon što postane stranka, može se pisanom obaviješću Tajništvu prijaviti za jednu ili više vrsta posebnih izuzeća navedenih u Dodatku A ili Dodatku B.

4. Sve prijave posebnih izuzeća imaju rok isteka od pet godina od datuma stupanja na snagu ove Konvencije u odnosu na određenu kemikaliju, osim ako stranka u registru nije navela raniji datum ili je na temelju stavka 7. odobreno produljenje.

5. Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku odlučiti o postupku ispitivanja za upis u registar.

6. Prije ispitivanja upisa u registar odnosna stranka treba podnijeti Tajništvu izvješće kojim opravdava svoju stalnu potrebu za upisom tog izuzeća. Tajništvo će izvješće dostaviti svim strankama. Ispitivanje upisa bit će izvršeno na temelju svih raspoloživih informacija. Nakon toga Konferencija stranaka odnosnoj stranci može dati preporuke koje će smatrati primjerenima.

7. Na zahtjev stranke Konferencija stranaka može odlučiti da se datum isteka posebnog izuzeća produlji za razdoblje do pet godina. Pri donošenju odluke Konferencija stranaka vodit će, na dužan način, računa o posebnim okolnostima u strankama koje su zemlje u razvoju i u strankama s gospodarstvima u tranziciji.

8. Stranka može, u bilo koje vrijeme, a po pisanoj obavijesti Tajništvu, povući upis posebnog izuzeća iz registra. Povlačenje će stupiti na snagu na datum naveden u obavijesti.

9. Kada za određenu vrstu posebnog izuzeća ne bude više upisana nijedna stranka, za to izuzeće neće više biti moguće izvršiti nove upise.

Članak 5.

Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz nenamjerne proizvodnje

Svaka će stranka kao minimum poduzeti sljedeće mjere za smanjenje ukupnog ispuštanja, koje proizlazi iz ljudskog djelovanja, svake od kemikalija navedenih u Dodatku C, a u cilju njezinog stalnog smanjivanja na najmanju mjeru i, gdje je to moguće, konačnog uklanjanja:

(a) izraditi akcijski plan ili, kada je to primjenjivo, regionalni ili subregionalni akcijski plan, u roku dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Konvencije za istu, te ga zatim provoditi kao dio svog provedbenog plana navedenog u članku 7. i namijenjenog za određivanje, karakteriziranje i rješavanje ispuštanja kemikalija navedenih u Dodatku C te olakšati provedbu podstavka (b) do (e).

Aksijski plan uključuje sljedeće elemente:

(i) procjenu trenutačnih i planiranih ispuštanja, uključujući izradu i održavanje popisa izvora i procjenu ispuštanja, a uzimajući u obzir kategorije izvora određene u Dodatku C,

(ii) procjenu djelotvornosti zakona i politika stranke koji se odnose na upravljanje ovim ispuštanjima,

(iii) strategije kojima se ispunjavaju obveze iz ovoga stavka, uzimajući u obzir procjene (i) i (ii),

(iv) korake u cilju promicanja obrazovanja i s tim u vezi obuke te svijesti u vezi s navedenim strategijama,

(v) pregled, svakih pet godina, navedenih strategija i njihovog uspjeha glede ispunjavanja obveza iz ovoga stavka; ovi pregledi trebaju biti uključeni u izvješća koja se podnose na temelju članka 15.,

(vi) raspored primjene akcijskog plana, uključujući strategije i mjere određene u istom,

(b) promicati primjenu raspoloživih, provedivih i praktičnih mjera pomoću kojih je moguće brzo postići realnu i značajnu razinu smanjenja ispuštanja ili uklanjanja izvora;

(c) promicati razvoj i, gdje se čini primjerenim, zahtijevati uporabu zamjenskih ili modificiranih materijala, proizvoda i procesa u cilju sprečavanja nastanka i ispuštanja kemikalija navedenih u Dodatku C, uzimajući u obzir opće upute o mjerama za sprječavanje i smanjenje ispuštanja u Dodatku C i smjernice koje svojom odlukom treba usvojiti Konferencija stranaka;

(d) promicati i, u skladu s provedbenim programom akcijskog plana, zahtijevati korištenje najboljih raspoloživih tehnika za nove izvore, unutar kategorija izvora, za koje je stranka u svom akcijskom planu prepoznala da jamče takvo djelovanje, uz posebno početno usredotočenje na kategorije izvora određene u Dijelu II Dodatka C. Zahtjev za korištenje najboljih raspoloživih tehnika za nove izvore u

kategorijama navedenim u Dijelu II tog Dodatka postupno će se uvoditi čim bude moguće, no najkasnije četiri godine po stupanju na snagu Konvencije za odnosnu stranku. Za utvrđene kategorije stranke će promicati korištenje najboljih postupaka zaštite okoliša. Kod primjenjivanja najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša stranke će uzeti u obzir opće upute o mjerama za sprječavanje i smanjenje ispuštanja u tom Dodatku i smjernice o najboljim raspoloživim tehnikama i najboljim postupcima zaštite okoliša koje odlukom treba usvojiti Konferencija stranaka;

- (e) promicati, u skladu sa svojim akcijskim planom, korištenje najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša:
- (i) za postojeće izvore, u okviru kategorija izvora navedenih u Dijelu II., Dodatka C te unutar kategorija izvora kao što su kategorije u Dijelu III. Dodatka C, i
  - (ii) za nove izvore, u okviru kategorija izvora kao što su kategorije navedene u Dijelu III. Dodatka C koje stranka nije obuhvatila u podstavku (d).

U primjeni najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša stranke moraju uzeti u obzir opće upute o mjerama za sprečavanje i smanjenje ispuštanja u Dodatku C i smjernice o najboljim raspoloživim tehnikama i najboljim postupcima zaštite okoliša koje odlukom treba usvojiti Konferencija stranaka;

- (f) za potrebe ovog stavka i Dodatka C:
- (i) »najbolje raspoložive tehnike« znači najdjelotvorniji i najnapredniji stupanj u razvoju aktivnosti i njihovih metoda rada koje pokazuju praktičnu prikladnost pojedinih tehnika za pružanje, u načelu, osnove za ograničenja ispuštanja namijenjena sprječavanju, a gdje to nije provedivo, općenito smanjenju ispuštanja kemikalija navedenih u Dijelu I. Dodatka C i njihovog utjecaja na okoliš u cjelini. U tom pogledu:
  - (ii) »tehnik« uključuje i korištenu tehnologiju i način na koji je postrojenje projektirano, konstruirano, održavano, upravljano i isključeno iz rada;
  - (iii) »raspoložive« znači one tehnike koje su dostupne onome koji upravlja postrojenjem i koje su razvijene na osnovi koja dopušta primjenu u relevantnom industrijskom sektoru, uz ekonomski i tehnički održive uvjete, vodeći računa o troškovima i prednostima, i
  - (iv) »najbolje« znači najdjelotvornije u postizanju visoke opće razine zaštite okoliša u cjelini;

- (v) »najbolji postupci zaštite okoliša« znači primjenu najprikladnije kombinacije mjera i strategija za nadziranje okoliša,
- (vi) »novi izvor« znači svaki izvor čija je konstrukcija ili znatna izmjena započeta najmanje godinu dana od datuma:
  - a. stupanja na snagu ove Konvencije za odnosnu stranku, ili
  - b. stupanja na snagu za odnosnu stranku izmjene i dopune Dodatka C u slučaju kada izvor podliježe odredbama ove Konvencije samo na temelju te izmjene i dopune.
- (g) stranka može koristiti granične vrijednosti ispuštanja ili standarde izvršenja kako bi ispunila svoje obveze glede najboljih raspoloživih tehnika na temelju ovoga stavka.

Članak 6.

Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz zaliha i otpada

1. U cilju osiguranja da se sa zalihama koje se sastoje od ili koje sadrže kemikalije navedene bilo u Dodatku A ili Dodatku B te otpadom, uključujući proizvode i predmete kada postanu otpad, koji se sastoji od, sadrži ili je kontaminiran kemikalijom navedenom u Dodatku A, B ili C, gospodari na način kojim se štiti ljudsko zdravlje i okoliš, svaka će stranka:

- (a) izraditi odgovarajuće strategije za utvrđivanje:
  - (i) zaliha koje se sastoje od ili sadrže kemikalije navedene bilo u Dodatku A ili Dodatku B, i
  - (ii) proizvoda i predmeta u uporabi i otpada koji se sastoje, sadrže ili su kontaminirani kemikalijom navedenom u Dodatku A, B ili C;
- (b) utvrditi, u mogućoj mjeri, a na temelju strategija navedenih u podstavku (a) zalihe koje se sastoje od ili sadrže kemikalije navedene u Dodatku A ili Dodatku B;
- (c) gospodariti zalihama, kako je primjereno, na siguran, djelotvoran i za okoliš ne štetan način. Zalihe kemikalija navedenih u Dodatku A ili Dodatku B, nakon što njihova uporaba više ne bude dozvoljena u skladu s kakvim posebnim izuzećem navedenim u Dodatku A ili kakvim posebnim izuzećem ili prihvatljivom namjenom navedenom u Dodatku B, izuzevši zaliha čiji je izvoz dopušten u skladu s člankom 3. stavak 2., smatrat će se otpadom i njima će se gospodariti u skladu s podstavkom (d);

(d) poduzimati odgovarajuće mjere kako bi se takvim otpadom, uključujući proizvode i predmete kada postanu otpad:

- (i) rukovalo, skupljalo, prevozilo i skladištilo na okolišu prihvatljiv način,
  - (ii) kako bi se isti odlagao na način da se sadržaj postojanih organskih onečišćujućih tvari uništi ili nepovratno transformira, kako otpad više ne bi imao značajke postojanih organskih onečišćujućih tvari, ili bi se drukčije odlagao na okolišu prihvatljiv način, ako uništenje ili nepovratna transformacija ne predstavljaju izbor kojem sa stanovišta okoliša treba dati prednost, ili je sadržaj postojanih organskih onečišćujućih tvari nizak, uzimajući u obzir međunarodne propise, standarde i smjernice, uključujući i one koji će eventualno biti izrađeni temeljem stavka 2. i relevantne globalne i regionalne režime kojima je uređeno gospodarenje opasnim otpadom,
  - (iii) kako ne bi bilo dozvoljeno da isti bude podvrgnut operacijama odlaganja koje mogu dovesti do regeneriranja, recikliranja, ponovnog iskorištavanja, izravne ponovne uporabe ili alternativnih načina uporabe postojanih organskih onečišćujućih tvari, i
  - (iv) kako isti ne bi bio prevezen preko međunarodnih granica, a da se pritom ne uzimaju u obzir relevantni međunarodni propisi, standardi i smjernice,
- (e) nastojati izraditi odgovarajuće strategije za određivanje lokacija kontaminiranih kemikalijama navedenim u Dodatku A, B ili C; ako se poduzima sanacija tih lokacija istu treba obaviti na okolišu prihvatljiv način.

2. Konferencija stranaka tijesno će surađivati s odgovarajućim tijelima Baselske konvencije o prekograničnom prometu opasnog otpada i njegovu odlaganju, kako bi, inter alia:

- (a) odredila nužne razine uništenja ili nepovratne transformacije kako bi se osiguralo da se ne očituju značajke postojanih organskih onečišćujućih tvari navedene u stavku 1. Dodatka D;
- (b) utvrdila što smatra metodama koje čine gore navedeno odlaganje neštetno za okoliš, i
- (c) radila na određivanju, kako je primjereno, razina koncentracije kemikalija navedenih u Dodacima A, B i C u cilju definiranja niskog sadržaja postojanih organskih onečišćujućih tvari koji se navodi u stavku 1. (d)(ii).

Članak 7.

Provedbeni planovi

1. Svaka će stranka:
  - (a) izraditi i nastojati primijeniti plan provedbe svojih obveza na temelju ove Konvencije;
  - (b) dostaviti svoj provedbeni plan Konferenciji stranaka u roku dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Konvencije za dotičnu stranku; i
  - (c) periodički pregledati i modernizirati, kada je primjereno, svoj provedbeni plan na način kojeg odlukom treba odrediti Konferencija stranaka.
2. Stranke će, kako će to biti primjereno u cilju olakšanja izrade, provedbe i ažuriranja svojih provedbenih planova surađivati izravno ili putem globalnih, regionalnih i subregionalnih organizacija, i savjetovati se sa svojim nacionalnim zainteresiranim stranama, uključujući ženske skupine i skupine koje sudjeluju u brizi za zdravlje djece.
3. Stranke će, kada bude potrebno, nastojati koristiti i po potrebi utvrditi sredstva za integriranje nacionalnih provedbenih planova za postojane organske onečišćujuće tvari u svoje strategije održivog razvoja.

Članak 8.

Popis kemikalija u Dodacima A, B i C

1. Stranka može podnijeti prijedlog Tajništvu za upis kemikalije u Dodatak A, B i/ili C. Prijedlog će sadržati informacije navedene u Dodatku D. Pri izradi prijedloga stranci mogu pomagati druge stranke i/ili Tajništvo.
2. Tajništvo će provjeriti sadrži li prijedlog informacije navedene u Dodatku D. Ako se Tajništvo uvjeri da prijedlog sadrži informacije kako je navedeno, prosljedit će prijedlog Povjerenstvu za reviziju postojanih organskih onečišćujućih tvari.
3. Povjerenstvo će ispitati prijedlog te na fleksibilan i transparentan način primijeniti kriterije provjere navedene u Dodatku D, uzimajući pritom na integrativan i uravnotežen način u obzir sve pružene informacije.
4. Ako Povjerenstvo odluči:
  - (a) kako se uvjerilo da su kriteriji provjere ispunjeni, staviti će putem Tajništva prijedlog i ocjenu Povjerenstva na raspolaganje svim strankama i promatračima i pozvat će ih da podnesu informacije navedene u Dodatku E; ili

(b) kako se nije uvjerio da su kriteriji provjere ispunjeni, obavijestit će putem Tajništva sve stranke i promatrače, stavit će prijedlog i ocjenu Povjerenstva na raspolaganje svim strankama i promatračima, a prijedlog će biti odbijen.

5. Svaka stranka Povjerenstvu može ponovno podnijeti prijedlog koji je Povjerenstvo odbilo na temelju stavka 4. U ponovnom podnesku može biti sadržana svaka briga stranke kao i opravdanje za dodatno razmatranje na Povjerenstvu. Ako nakon takvog postupka Povjerenstvo ponovno odbije prijedlog, stranka može osporiti odluku Povjerenstva, a Konferencija stranaka razmotrit će to pitanje na svojoj sljedećoj sjednici. Na temelju kriterija provjere iz Dodatka D te uzimajući u obzir ocjenu Povjerenstva i svaku dodatnu informaciju koju pruže stranke ili promatrači, Konferencija stranaka može odlučiti da se prijedlog uputi u daljnji postupak.

6. Ako je Povjerenstvo odlučilo da su ispunjeni kriteriji provjere, ili je Konferencija stranaka odlučila da bi prijedlog trebalo uputiti u daljnji postupak, Povjerenstvo će nastaviti s ispitivanjem prijedloga, uzimajući pritom u obzir svaku primljenu dodatnu relevantnu informaciju, i pripremit će nacrt profila opasnosti u skladu s Dodatkom E. Povjerenstvo će putem Tajništva staviti nacrt na raspolaganje svim strankama i promatračima, prikupiti njihove tehničke primjedbe, i uzimajući te primjedbe u obzir, dopuniti profil opasnosti.

7. Ako se na temelju profila opasnosti provedenog u skladu s Dodatkom E Povjerenstvo odluči:

(a) kako je vjerojatno da će kemikalija, kao rezultat njezinog dalekosežnog prijenosa kroz okoliš, proizvesti znatno štetno djelovanje na ljudsko zdravlje i/ili okoliš tako da je opravdana globalna akcija, prijedlog će biti stavljen u daljnji postupak. Nedostatak pune znanstvene sigurnosti neće biti prepreka za stavljanje prijedloga u daljnji postupak. Povjerenstvo će putem Tajništva pozvati sve stranke i promatrače na pružanje informacija u vezi razloga navedenih u Dodatku F. Zatim će pripremiti procjenu upravljanja opasnošću koja će obuhvaćati analizu mogućih nadzornih mjera za kemikaliju, u skladu s istim Dodatkom; ili

(b) kako prijedlog ne bi trebalo staviti u daljnji postupak, Povjerenstvo će putem Tajništva profil opasnosti staviti na raspolaganje svim strankama i prijedlog odbiti.

8. Za svaki prijedlog odbijen na temelju stavka 7.(b) stranka može zatražiti Konferenciju stranaka da razmotri davanje upute Povjerenstvu da pozove stranku koja podnosi prijedlog i druge stranke na davanje dodatnih informacija unutar razdoblja od najviše jedne godine. Po isteku tog razdoblja, a na temelju svake dobivene informacije, Povjerenstvo će na temelju stavka

6. ponovno razmotriti prijedlog uz prioritet o kojem treba odlučiti Konferencija stranaka. Ako nakon ovog postupka Povjerenstvo ponovno odbije prijedlog, stranka može osporiti odluku Povjerenstva, a Konferencija stranaka razmotrit će to pitanje na svojoj sljedećoj sjednici. Na temelju profila opasnosti izrađenog u skladu s Dodatkom E te uzimajući u obzir ocjenu Povjerenstva i svaku dodatnu informaciju pruženu od bilo koje stranke ili promatrača, Konferencija stranaka može odlučiti kako prijedlog treba staviti u daljnji postupak. Ako Konferencija stranaka odluči da će se prijedlog staviti u daljnji postupak, Povjerenstvo će tada izraditi ocjenu upravljanja opasnošću.

9. Na temelju profila opasnosti navedenog u stavku 6. i ocjene upravljanja opasnošću navedene u stavku 7.(a) ili stavku 8. Povjerenstvo će preporučiti treba li Konferencija stranaka razmotriti kemikaliju radi uvrštenja u popis u dodacima A, B i/ili C. Vodeći računa o preporukama Povjerenstva, uključujući i svaku znanstvenu neizvjesnost, Konferencija stranaka odlučit će, na oprezan način, hoće li kemikalija biti uvrštena u popis u Dodacima A, B i/ili C, i navedene odnosne nadzorne mjere.

Članak 9.

Razmjena informacija

1. Svaka će stranka olakšati ili poduzimati razmjenu informacija relevantnih za:

(a) smanjenje ili uklanjanje proizvodnje, uporabe ili ispuštanja postojećih organskih onečišćujućih tvari; i

(b) alternative za postojeće organske onečišćujuće tvari, uključujući informacije koje se odnose na njihove opasnosti kao i ekonomske i socijalne troškove.

2. Informacije iz stavka 1 stranke će razmjenjivati izravno ili putem Tajništva.

3. Svaka stranka odredit će nacionalno tijelo za razmjenu tih informacija.

4. Tajništvo će služiti kao mehanizam za razmjenu podataka i koordinaciju informacija o postojećim organskim onečišćujućim tvarima, uključujući informacije koje su pružile stranke, međuvladine organizacije i nevladine organizacije.

5. Za potrebe ove Konvencije neće se smatrati povjerljivim informacije o ljudskom zdravlju i sigurnosti te okolišu. Stranke koje razmjenjuju druge informacije na temelju ove Konvencije zaštitit će svaku povjerljivu informaciju na način koji međusobno dogovore.

Članak 10.

Informiranje, svijest i obrazovanje javnosti

1. Svaka će stranka u okviru svojih mogućnosti promicati i olakšavati:

- (a) svijest i znanje među onima (u svojoj zemlji) koji određuju politike i donose odluke glede postojanih organskih onečišćujućih tvari;
- (b) pružanje javnosti svih raspoloživih informacija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, vodeći računa o članku 9., stavak 5.;
- (c) razvoj i provedbu obrazovnih programa i programa povećanja svijesti, posebno za žene, djecu i one najmanje obrazovane, o postojanim organskim onečišćujućim tvarima kao i njihovom djelovanju na zdravlje i okoliš te o alternativama za iste;
- (d) sudjelovanje javnosti u bavljenju pitanjem postojanih organskih onečišćujućih tvari i njihova djelovanja na zdravlje i okoliš te u razvijanju primjerenih odgovora, uključujući i mogućnosti za pružanje ulaznih informacija na nacionalnoj razini u vezi provedbe ove Konvencije;
- (e) obuku radnika, znanstvenika, odgojitelja te tehničkog i rukovodećeg osoblja;
- (f) izradu i razmjenu obrazovnog materijala i materijala o povećanju svijesti na nacionalnoj i međunarodnoj razini; i
- (g) razvoj i provedbu obrazovnih programa i programa obuke na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

2. Svaka će stranka u okviru svojih mogućnosti osigurati da javnost ima pristup informacijama navedenim u stavku 1. i da ove informacije budu uvijek ažurirane.

3. Svaka stranka će u okviru svojih mogućnosti poticati industrijske i profesionalne korisnike da na nacionalnoj i, kako je primjereno, subregionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini promiču i olakšavaju pružanje informacija navedenih u stavku 1.

4. Prilikom pružanja informacija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i njihovim alternativama stranke mogu koristiti sigurnosne listove podataka, izvješća, javne medije i druga sredstva komunikacije, te mogu osnovati informativne centre na nacionalnoj i regionalnoj razini.

5. Svaka će stranka s razumijevanjem razmotriti razvijanje mehanizama, kao što su primjerice registri ispuštanja i prijenosa

onečišćavala, radi prikupljanja i širenja informacija o procjenama godišnjih količina ispuštenih ili odloženih kemikalija navedenih u Dodatku A, B ili C.

Članak 11.

Istraživanje, razvoj i praćenje

1. Stranke će, u okviru svojih mogućnosti, na nacionalnoj i međunarodnoj razini poticati i/ili poduzimati primjerena istraživanja, razvoj, praćenje i suradnju vezanu uz postojane organske onečišćujuće tvari i, gdje je to primjereno, uz njihove alternative i predlagati postojane organske onečišćujuće tvari, uključujući i o:

- (a) izvorima i ispuštanjima u okoliš,
- (b) prisutnostima, razinama i kretanjima kod ljudi i u okolišu,
- (c) prijenosu kroz okoliš, uništenju i transformaciji,
- (d) utjecajima na ljudsko zdravlje i okoliš,
- (e) društveno-gospodarskim i kulturnim utjecajima,
- (f) smanjenju i/ili uklanjanju ispuštanja, i
- (g) usklađenim metodologijama za izradu popisa izvora proizvodnje i analitičkih tehnika za mjerenje ispuštanja.

2. Prilikom poduzimanja akcija iz stavka 1. stranke će u okviru svojih mogućnosti:

- (a) podržavati i dalje razvijati, kako je primjereno, međunarodne programe, mreže i organizacije u cilju definiranja, vođenja, ocjenjivanja i financiranja istraživanja, prikupljanja podataka i praćenja, vodeći računa o potrebi da se dvostruki posao svede na minimum;
- (b) podržavati nacionalna i međunarodna nastojanja za jačanjem nacionalnih znanstvenih i istraživačkih sposobnosti, posebno u zemljama u razvoju i zemljama s gospodarstvima u tranziciji te promicati pristup podacima i analizama te razmjenu istih;
- (c) uzimati u obzir zabrinutost i potrebe, posebno na području financijskih i tehničkih resursa, zemalja u razvoju i zemalja s gospodarstvom u tranziciji, i surađivati u poboljšanju njihovih mogućnosti da sudjeluju u nastojanjima navedenim u podstavcima (a) i (b);
- (d) poduzimati istraživački rad usmjeren prema ublažavanju učinaka postojanih organskih onečišćujućih tvari na reproduktivno zdravlje;

- (e) na vrijeme i redovito učiniti dostupnim javnosti rezultate svojih aktivnosti na istraživanju, razvoju i praćenju navedenih u ovom stavku; i
- (f) poticati i/ili provoditi suradnju glede čuvanja i održavanja informacija dobivenih putem istraživanja, razvoja i praćenja.

Članak 12.

Tehnička pomoć

1. Stranke prepoznaju da je pružanje pravodobne i primjerene tehničke pomoći kao odgovor na zahtjeve iz zemalja u razvoju i zemalja s gospodarstvom u tranziciji ključno za uspješnu provedbu ove Konvencije.
2. Stranke će surađivati u cilju pružanja pravodobne i primjerene tehničke pomoći strankama koje su zemlje u razvoju i zemlje s gospodarstvom u tranziciji, uzimajući pritom u obzir njihove posebne potrebe, kako bi im pomogle pri razvijanju i jačanju njihovog kapaciteta za provedbu njihovih obveza na temelju ove Konvencije.
3. U tom pogledu tehnička pomoć koju će pružiti stranke koje su razvijene zemlje i druge stranke u skladu sa svojim mogućnostima, uključivat će, kada je to primjereno i međusobno dogovoreno, tehničku pomoć za osposobljavanje kapaciteta vezano uz provedbu obveza temeljem ove Konvencije. Daljnje upute u tom pogledu pružit će Konferencija stranaka.
4. Stranke će se, kada je to primjereno, dogovoriti aranžmane glede pružanja tehničke pomoći i promicanja prijenosa tehnologije strankama koje su zemlje u razvoju i zemlje s gospodarstvom u tranziciji, a vezano uz provedbu ove Konvencije. Ti će sporazumi uključivati regionalne i subregionalne centre za osposobljavanje i prijenos tehnologije kako bi se strankama koje su zemlje u razvoju i zemlje s gospodarstvom u tranziciji pomoglo u ispunjenju njihove obveze na temelju ove Konvencije. Daljnje upute u tom pogledu pružit će Konferencija stranaka.
5. Stranke će, u kontekstu ovoga članka, a u pogledu njihovih akcija vezanih uz tehničku pomoć, u punoj mjeri uzeti u obzir posebne potrebe i posebnu situaciju najnerazvijenijih zemalja i malih otočnih država u razvoju.

Članak 13.

Financijski izvori i mehanizmi

1. Svaka se stranka obvezuje kako će pružiti, u okviru svojih mogućnosti, financijsku potporu i poticaje za one nacionalne aktivnosti čija je namjera postizanje cilja ove Konvencije u skladu s njezinim vlastitim nacionalnim planovima, prioritetima i programima.

2. Stranke koje su razvijene zemlje pružit će nove i dodatne financijske izvore u cilju omogućavanja strankama zemljama u razvoju i strankama s gospodarstvom u tranziciji da snose ugovorene pune rastuće troškove provedbenih mjera kojima se ispunjavaju njihove obveze na temelju ove Konvencije kako je ugovoreno između stranke primatelja i pravne osobe koja sudjeluje u mehanizmu opisanom u stavku 6. Ostale stranke mogu također na dobrovoljnoj osnovi i u skladu s njihovim mogućnostima pružiti takve financijske izvore. Također će se poticati doprinosi iz drugih izvora. U ispunjavanju ovih obveza uzet će se u obzir odgovarajuće potrebe, predvidivost, pravodobnost pritjecanja sredstava te jednolika podjela među strankama.

3. Stranke koje su razvijene zemlje, i druge stranke u skladu sa svojim mogućnostima i u skladu sa svojim nacionalnim planovima, prioritetima i programima, mogu također pružiti a stranke koje su zemlje u razvoju i stranke s gospodarstvom u tranziciji mogu koristiti financijske resurse da bi pomogli u provedbi ove Konvencije kroz druge bilateralne, regionalne i multilateralne izvore ili kanale.

4. Mjera u kojoj će stranke-države u razvoju djelotvorno provoditi svoje obveze na temelju ove Konvencije zavisit će o djelotvornoj provedbi obveza stranaka razvijenih zemalja na temelju ove Konvencije u vezi s financijskim izvorima, tehničkom pomoći i prijenosom tehnologije. U potpunosti će se uzeti u obzir, vodeći u dužnoj mjeri računa o potrebi za zaštitom ljudskog zdravlja i okoliša, činjenicu da su održivi gospodarski i socijalni razvoj i iskorjenjivanje siromaštva prvi i najvažniji prioriteti stranaka zemalja u razvoju.

5. Stranke će pri svojim akcijama vezanim uz financiranje u punoj mjeri voditi računa o specifičnim potrebama i posebnoj situaciji najnerazvijenijih zemalja i malih otočnih država u razvoju.

6. Ovime se određuje mehanizam za osiguranje odgovarajućih i održivih financijskih resursa strankama zemljama u razvoju i strankama s gospodarstvom u tranziciji u vidu bespovratnih sredstava ili koncesije, u cilju pomoći pri njihovoj provedbi Konvencije. Za potrebe ove Konvencije mehanizam će djelovati pod upravom, kako bude primjereno, i vodstvom Konferencije stranaka, i istoj će odgovarati. Funkcioniranje mehanizma bit će povjereno jednoj ili više pravnih osoba, uključujući postojeće međunarodne pravne osobe, kako će odlučiti Konferencija stranaka. Mehanizam može također obuhvaćati druge pravne osobe koje pružaju multilateralnu, regionalnu i bilateralnu financijsku i tehničku pomoć. Doprinosi za mehanizam izvršit će se kao dodatni uz druge financijske doznake strankama koje su zemlje u razvoju i strankama s gospodarstvom u tranziciji, kako je navedeno u stavku 2. i u skladu s istim.

7. U skladu s ciljevima ove Konvencije i stavkom 6., Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku usvojiti odgovarajuće upute koje treba osigurati za mehanizam i sporazumjet će se s pravnom osobom ili osobama koje sudjeluju u financijskom mehanizmu o sporazumima na temelju kojih će se isti provesti. Upute će, inter alia, obuhvatiti:

- (a) određivanje političkih, strateških i programskih prioriteta kao i jasnih i detaljnih mjerila i smjernica u pogledu udovoljavanja uvjetima za pristup i korištenje financijskih resursa, uključujući redovito praćenje i ocjenu korištenja;
- (b) podnošenje redovitih izvješća pravnih osoba ili osoba Konferenciji stranaka o primjerenosti i održivosti financiranja za aktivnosti relevantne za provedbu ove Konvencije;
- (c) promicanje pristupa, mehanizama i sporazuma za financiranje iz višestrukih izvora;
- (d) modalitete za određivanje, na predvidiv i prepoznatljiv način, iznosa sredstava potrebnih i raspoloživih za provedbu ove Konvencije, imajući u vidu da za postupno isključenje iz uporabe postojećih organskih onečišćujućih tvari može biti potrebno trajno financiranje, i uvjeta pod kojima će se taj iznos povremeno pregledati; i
- (e) modalitete pružanja pomoći zainteresiranim strankama glede procjene potreba, informacija o raspoloživim izvorima sredstava i obrascima financiranja, u cilju olakšanja njihove koordinacije.

8. Najkasnije na svom drugom sastanku a zatim u redovitim razmacima Konferencija stranaka će pregledati djelotvornost mehanizma ustanovljenog na temelju ovog članka, njegovu mogućnost ispunjavanja promjenjivih potreba stranaka zemalja u razvoju i stranaka zemalja s gospodarstvom u tranziciji, mjerila i upute navedene u stavku 7., razinu financiranja kao i djelotvornost rada institucionalnih pravnih osoba kojima je povjereno vođenje financijskog mehanizma. Konferencija stranaka će na temelju gornjeg pregleda po potrebi poduzeti primjerene akcije u cilju poboljšanja djelotvornosti mehanizma, uključujući i putem preporuka i uputa o mjerama za osiguranje primjerenog i održivog financiranja kojim bi se ispunile potrebe stranaka.

Članak 14.

Privremeni financijski sporazumi

Institucionalna organizacija Globalnog fonda za okoliš koji djeluje u skladu s Ispravom o uspostavi restrukturiranoga Globalnog fonda za okoliš, bit će privremeno glavna pravna osoba kojoj će biti povjeren rad financijskog mehanizma navedenog u članku 13., i to tijekom razdoblja između datuma stupanja ove Konvencije na snagu i prvog sastanka Konferencije

stranaka, ili do vremena kad će Konferencija stranaka odlučiti koja će institucionalna organizacija biti određena u skladu s člankom 13. Institucionalna organizacija Globalnog fonda za okoliš trebala bi ispuniti tu funkciju kroz operativne mjere vezane specifično uz postojeane organske onečišćujuće tvari, vodeći računa o tome da bi mogli biti potrebni novi aranžmani za to područje.

Članak 15.

Izvjешćivanje

1. Svaka će stranka izvješćivati Konferenciju stranaka o mjerama koje je poduzela u cilju provedbe odredbi ove Konvencije i o djelotvornosti tih mjera u ispunjavanju ciljeva Konvencije.

2. Svaka će stranka pružiti Tajništvu:

- (a) statističke podatke o svojim ukupnim količinama proizvodnje, uvoza i izvoza kemikalija navedenih u Dodatku A i Dodatku B ili razumnu procjenu tih podataka; i
- (b) u mjeri u kojoj je to moguće, popis država iz kojih je uvezla svaku od tih tvari i države kojima je izvezla svaku od tih tvari.

3. Ovo će izvješćivanje biti u povremenim intervalima i u formatu o kojem će odlučiti Konferencija stranaka na svom prvom sastanku.

Članak 16.

Ocjena djelotvornosti

1. Konferencija stranaka će ocjenjivati djelotvornost ove Konvencije, i to počevši četiri godine nakon datuma stupanja na snagu ove Konvencije, te zatim povremeno u intervalima o kojima će odlučiti Konferencija stranaka.

2. U cilju olakšavanja takve ocjene Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku započeti s uspostavom sporazuma kako bi osigurala usporedive podatke dobivene praćenjem prisutnosti kemikalija navedenih u Dodatku A, B i C kao i njihovog regionalnog i globalnog prijenosa u okolišu. Te sporazume:

- (a) stranke bi trebale provoditi na regionalnoj osnovi, kada je to primjereno, u skladu s njihovim tehničkim i financijskim mogućnostima, koristeći u mogućoj mjeri postojeće programe i mehanizme praćenja i promičući usklađenost pristupa;

- (b) moguće je po potrebi dopuniti, vodeći računa o razlikama među regijama i njihovim mogućnostima provedbe aktivnosti praćenja; i
  - (c) ti će aranžmani sadržati izvješća Konferenciji stranaka o rezultatima aktivnosti praćenja na regionalnoj i globalnoj osnovi, u intervalima koje će odrediti Konferencija stranaka.
3. Ocjenjivanje opisano u stavku 1. vodit će se na temelju raspoloživih znanstvenih informacija, informacija o okolišu, tehničkih i ekonomskih informacija, uključujući:
- (a) izvješća i druge informacije o praćenju pružene na temelju stavka 2.;
  - (b) nacionalna izvješća podnesena na temelju članka 15.; i
  - (c) informacije o nepoštivanju pružene na temelju postupaka određenih u članku 17.

Članak 17.

Nepoštivanje

Konferencija stranaka će, što je moguće prije, izraditi i odobriti postupke i institucionalne mehanizme pomoću kojih će se odrediti nepoštivanje odredbi ove Konvencije i postupak sa strankama kod kojih se ustanovi nepoštivanje ovih odredbi.

Članak 18.

Rješavanje sporova

1. Stranke će riješiti svaki međusobni spor u vezi s tumačenjem ili primjenom ove Konvencije pregovorima ili putem drugih mirnih sredstava po svom izboru.
2. Prilikom ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa Konvenciji, ili u bilo kojem trenutku nakon toga, stranka koja nije organizacija regionalne gospodarske integracije može izjaviti u pisanoj ispravi koju podnese depozitaru da u pogledu bilo kojeg spora u vezi s tumačenjem ili primjenom Konvencije priznaje kao obvezno, u odnosu na svaku stranku koja je prihvatila istu obvezu, jedno od ili oba sljedeća sredstva za rješavanje sporova:
  - (a) arbitražu u skladu s postupcima koji će se usvojiti na konferenciji stranaka što je prije moguće u dodatku;
  - (b) podnošenje spora Međunarodnom sudu pravde.

3. Stranka koja je organizacija regionalne gospodarske integracije može dati izjavu s istim učinkom u pogledu arbitraže u skladu s postupkom navedenim u stavku 2.(a).

4. Izjava dana na temelju stavka 2. ili stavka 3. ostat će na snazi dok ne prestane vrijediti u skladu s njezinim uvjetima ili po isteku tri mjeseca od polaganja kod depozitara pisane obavijesti o njezinom opozivu.

5. Istek izjave, obavijest o opozivu ili nova izjava neće ni na koji način utjecati na postupke koji se vode pred arbitražnim sudom ili Međunarodnom sudu pravde, osim ako stranke u sporu ne odluče drukčije.

6. Ako stranke u sporu nisu prihvatile isti postupak ili nijedan postupak na temelju stavka 2. i ako spor nisu mogle riješiti unutar dvanaest mjeseci od obavijesti jedne stranke drugoj o tome da među njima postoji spor, spor će na zahtjev bilo koje stranke u sporu biti podnesen odboru za mirenje. Odbor za mirenje podnjet će izvješće s preporukama. Dodatni postupci u vezi s pomirbenim odborom bit će sadržani u dodatku kojeg će Konferencija stranaka usvojiti najkasnije na svom drugom sastanku.

Članak 19.

Konferencija stranaka

1. Ovime se osniva Konferencija stranaka.
2. Prvo zasjedanje Konferencije stranaka sazvat će izvršni direktor Programa za zaštitu okoliša Ujedinjenih naroda najkasnije godinu dana po stupanju na snagu ove Konvencije. Potom će se redovita zasjedanja Konferencije stranaka održavati u redovitim intervalima o kojima će odlučiti Konferencija.
3. Izvanredna zasjedanja Konferencije stranaka održavat će se kada to Konferencija bude smatrala potrebnim, ili na pisani zahtjev bilo koje stranke uz uvjet da dobije podršku najmanje jedne trećine stranaka.
4. Na svom prvom zasjedanju Konferencija stranaka treba konsenzusom postići sporazum i usvojiti poslovnik i financijska pravila za sebe i svako pomoćno tijelo kao i financijske odredbe kojima će se urediti rad Tajništva.
5. Konferencija stranaka treba stalno razmatrati i ocjenjivati provedbu ove Konvencije. Obavljat će funkcije namijenjene joj Konvencijom i u tu svrhu će:
  - (a) ustanoviti, pored zahtjeva iz stavka 6., takva pomoćna tijela kakva će smatrati potrebnim za provedbu Konvencije;

(b) surađivati, kada bude primjereno, s nadležnim međunarodnim organizacijama i međuvladinim i nevladinim tijelima; i

Članak 20.

Tajništvo

(c) redovito razmatrati sve informacije koje su stranke stavile na raspolaganje na temelju članka 15., uključujući razmatranja o djelotvornosti članka 3. stavak 2.(b)(iii);

1. Ovime se uspostavlja Tajništvo.

(d) razmotriti i poduzeti sve dodatne akcije koje mogu biti potrebne za postizanje ciljeva Konvencije.

2. Poslovi Tajništva će biti:

(a) pripremati zasjedanja Konferencije stranaka i njezinih pomoćnih tijela i pružati im potrebne usluge;

6. Konferencija stranaka će na svom prvom zasjedanju ustanoviti pomoćno tijelo pod nazivom Povjerenstvo za razmatranje postojanih organskih onečišćujućih tvari, a u svrhu izvršavanja funkcija koje će tom Povjerenstvu biti određene ovom Konvencijom. U tom pogledu:

(b) na zahtjev olakšavati pružanje pomoći u provedbi ove Konvencije strankama, posebno strankama-zemljama u razvoju i strankama s gospodarstvima u tranziciji;

(a) konferencija stranaka imenovat će članove Povjerenstva za razmatranje postojanih organskih onečišćujućih tvari. Članovi Povjerenstva bit će stručnjaci koje će odrediti vlade za područje procjene ili upravljanja kemikalijama. Članovi Povjerenstva bit će imenovani na temelju nepri-strane zemljopisne distribucije;

(c) osigurati potrebnu koordinaciju s tajništvima drugih relevantnih međunarodnih tijela;

(b) konferencija stranaka odlučit će o smjernicama, organizaciji i radu Povjerenstva; i

(d) izrađivati i stavljati strankama na raspolaganje periodična izvješća temeljena na informacijama dobivenim na temelju članka 15. i drugim raspoloživim informacijama;

(c) povjerenstvo će svakako uložiti napor kako bi svoje preporuke donijelo konsenzusom. Ako sva nastojanja za postizanjem konsenzusa budu iscrpljena, a konsenzus se ne postigne, ta će preporuka kao krajnja mogućnost biti donesena dvotrećinskom većinom glasova prisutnih članova koji glasuju.

(e) sklapati, prema općim uputama Konferencije stranaka, takve administrativne i ugovorne sporazume kakvi mogu biti potrebni za djelotvorno obavljanje njegove funkcije; i

(f) obavljati druge poslove Tajništva navedene u ovoj Konvenciji i druge poslove koje može odrediti Konferencija stranaka.

7. Konferencija stranaka će na svom trećem zasjedanju ocijeniti stalnu potrebu za postupkom sadržanim u članku 3, stavak 2.(b), uključujući i razmatranje njegove djelotvornosti.

3. Poslove Tajništva za ovu Konvenciju obavljat će izvršni direktor Programa za okoliš Ujedinjenih naroda, osim ako Konferencija stranaka ne odluči tročetvrtinskom većinom prisutnih stranaka koje glasuju da se poslovi Tajništva povjere jednoj ili više međunarodnih organizacija.

Članak 21.

Izmjene i dopune Konvencije

8. Ujedinjeni narodi, njihove specijalizirane agencije i Međunarodna agencija za atomsku energiju kao i svaka država koja nije stranka ove Konvencije mogu kao promatrači biti zastupljeni na zasjedanjima Konferencije stranaka. Svakom tijelu ili agenciji, bilo nacionalnoj ili međunarodnoj, vladinoj ili nevladinoj, koja je kvalificirana za pitanja obuhvaćena Konvencijom i koja je obavijestila Tajništvo o svojoj želji da kao promatrač bude zastupljena na zasjedanju Konferencije stranaka može biti dozvoljeno prisustvovanje, osim ako se ne usprotivi najmanje jedna trećina prisutnih stranaka. Pristup i sudjelovanje promatrača zavisit će o poslovniku kojeg će usvojiti Konferencija stranaka.

1. Svaka stranka može predložiti izmjene i dopune ove Konvencije.

2. Izmjene i dopune ove Konvencije usvojit će se na zasjedanju Konferencije stranaka. Tajništvo će tekst svake predložene izmjene i dopune priopćiti strankama najkasnije šest mjeseci prije zasjedanja na kojem će tekst biti predložen na usvajanje. Tajništvo će predložene izmjene i dopune priopćiti i potpisnicima ove Konvencije te na znanje depozitaru.

3. Stranke će nastojati postići sporazum konsenzusom o svim predloženim izmjenama i dopunama ove Konvencije. Ako se iscrpe sva nastojanja za postizanje konsenzusa, a sporazum nije postignut, izmjena i dopuna će, kao posljednja mogućnost, biti usvojena tročetvrtinskom većinom glasova prisutnih stranaka koje glasuju.

4. Depozitar će izmjenu i dopunu priopćiti svim strankama radi ratifikacije, prihvata ili odobrenja.

5. Depozitar će o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju izmjene i dopune biti obaviješten u pisanom obliku. Izmjena i dopuna usvojena u skladu sa stavkom 3. stupit će na snagu za stranke koje su je prihvatile devedesetog dana od datuma polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju od strane najmanje tri četvrtine stranaka. Potom će izmjena i dopuna stupiti na snagu za svaku drugu stranku devedesetog dana od datuma kada ova stranka položi svoju ispravu o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju izmjene i dopune.

Članak 22.

Usvajanje i izmjene i dopune dodatka

1. Dodaci ovoj Konvenciji činit će njezin sastavni dio i, osim kada je izričito drukčije određeno, pozivanje na Konvenciju predstavljat će istodobno i pozivanje na bilo koji njezin dodatak.

2. Svaki daljnji dodatak ograničit će se na proceduralna, znanstvena, tehnička ili administrativna pitanja.

3. Sljedeći postupak primjenjivat će se na predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu daljnjih dodataka ovoj Konvenciji:

(a) daljnji dodaci predlagat će se i usvajati u skladu s postupkom određenim u članku 21. stavak 1., 2. i 3.;

(b) svaka stranka koja nije u mogućnosti prihvatiti daljnji dodatak obavijestit će o tome depozitara, u pisanom obliku i u roku od jedne godine od datuma priopćenja od strane depozitara o usvajanju daljnjeg dodatka. Depozitar će bez odgađanja obavijestiti sve stranke o svakoj takvoj primljenoj obavijesti. Stranke mogu u svakom trenutku povući prethodnu obavijest o ne prihvatu daljnjeg dodatka, i taj će dodatak potom stupiti na snagu za tu stranku zavisno od odredbi podstavka (c).

(c) po isteku godine dana od datuma priopćenja depozitara o usvajanju daljnjeg dodatka isti će stupiti na snagu za sve stranke koje nisu podnijele obavijest u skladu s odredbama podstavka (b).

4. Predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmjena i dopuna Dodatka A, B ili C podliježu istim postupcima kao i za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu daljnjih dodataka ovoj Konvenciji, izuzev što izmjena i dopuna Dodatka A, B ili C neće stupiti na snagu za svaku stranku koja je u skladu s člankom 25., stavak 4. dala izjavu glede izmjene i dopune tih dodataka, u kojem će slučaju svaka takva izmjena i dopuna stupiti na snagu za takvu stranku devedesetog dana od datuma deponiranja kod depozitara njezinih isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu toj izmjeni i dopuni.

5. Na predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmjene i dopune Dodatka D, E ili F primjenjivat će se sljedeći postupak:

(a) izmjene i dopune predlagat će se u skladu s postupkom iz članka 21. stavak 1. i 2.;

(b) stranke će konsenzusom odlučivati o izmjenama i dopunama Dodatka D, E ili F; i

(c) odluku o izmjeni i dopuni Dodatka D, E ili F depozitar će odmah priopćiti strankama. Izmjena i dopuna stupit će na snagu za sve stranke na datum koji treba biti naveden u odluci.

6. Ako se daljnji dodatak ili izmjena i dopuna dodatka odnosi na izmjenu i dopunu ove Konvencije, daljnji dodatak ili izmjena i dopuna neće stupiti na snagu dok ne stupi na snagu izmjena i dopuna Konvencije.

Članak 23.

Pravo glasa

1. Svaka stranka ove Konvencije imat će jedan glas, osim kada se primjenjuju odredbe iz stavka 2.

2. Regionalne organizacije gospodarske integracije, u pitanjima u okviru njihove nadležnosti, imaju ostvariti pravo glasanja brojem glasova jednakim broju njihovih država članica koje su stranke ove Konvencije. Takva organizacija neće ostvariti svoje pravo glasa ako bilo koja od njezinih država članica ostvari svoje pravo glasa i obrnuto.

Članak 24.

Potpisivanje

Ova Konvencija bit će otvorena za potpisivanje svim državama i regionalnim organizacijama integracije u Stockholmu, 23. svibnja 2001. i u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku, od 24. svibnja 2001. do 22. svibnja 2002.

Članak 25.**Ratifikacija, prihvata, odobrenje ili pristup**

1. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju od strane država i regionalnih organizacija gospodarske integracije. Bit će otvorena za pristup od strane država i regionalnih organizacija gospodarske integracije od dana nakon datuma zatvaranja Konvencije za potpisivanje. Isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu bit će položena kod depozitara.

2. Svaka regionalna organizacija gospodarske integracije koja postane strankom ove Konvencije, a da nijedna od njezinih država članica nije stranka Konvencije, bit će obvezana svim obvezama na temelju Konvencije. U slučaju takvih organizacija čija je jedna ili više država članica stranka ove Konvencije, organizacija i njezine države članice odlučit će o odgovornostima svake od njih za izvršenje svojih obaveza na temelju ove Konvencije. U takvim slučajevima organizacija i države članice neće imati pravo na istodobno vršenje prava na temelju ove Konvencije.

3. Regionalna organizacija gospodarske integracije u svojoj ispravi o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu izjasnit će se o opsegu svojih ovlasti u odnosu na pitanja uređena ovom Konvencijom. Svaka takva organizacija također će obavijestiti depozitara, koji će obavijestiti stranke, o svim mjerodavnim promjenama u pogledu opsega njezinih ovlasti.

4. Svaka stranka u svojoj ispravi o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu može izjaviti u pogledu istog da će svaka izmjena i dopuna Dodatka A, B ili C stupiti na snagu nakon polaganja njezine isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu u odnosu na istu.

Članak 26.**Stupanje na snagu**

1. Ova Konvencija stupit će na snagu devedesetog dana od datuma polaganja pedesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu.

2. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju gospodarske integracije koja ratificira, prihvaća ili odobrava ovu Konvenciju

ili istoj pristupa nakon polaganja pedesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana od datuma kada takva država ili regionalna organizacija gospodarske integracije položi svoju ispravu o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu.

3. Za potrebe stavka 1. i 2. svaka isprava položena od strane regionalne organizacije gospodarske integracije neće se pribrojiti kao dodatna isprava ispravama položenim od strane država članica te organizacije.

Članak 27.**Rezerve**

Na ovu Konvenciju ne mogu se izjaviti rezerve.

Članak 28.**Povlačenje**

1. U svakom trenutku po proteku tri godine od datuma kada je ova Konvencija stupila na snagu za neku stranku, ta se stranka može povući iz Konvencije pisanom obavijesću depozitaru.

2. Svako takvo povlačenje stupit će na snagu nakon isteka godine dana od datuma na koji je depozitar zaprimio obavijest o povlačenju, ili onoga kasnijeg datuma koji se može navesti u obavijesti o povlačenju.

Članak 29.**Depozitar**

Depozitar ove Konvencije je glavni tajnik Ujedinjenih naroda.

Članak 30.**Vjerodostojni tekstovi**

Izvornik ove Konvencije, čiji su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španjolski tekst jednako vjerodostojni, položiti će se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

U POTVRDU NAVEDENOG, niže potpisani, u tu svrhu propisno ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Stockholmu, ovoga dvadeset i drugoga dana mjeseca svibnja, dvijetisuće i prve godine.

DODATAK A

UKLANJANJE

Dio I.

Kemikalija	Aktivnost	Posebno izuzeće
Aldrin* CAS: 309-00-2	proizvodnja	nema
	uporaba	lokalni ekto paraziticid insekticid
Klordan* CAS: 57-74-9	proizvodnja	kako je dozvoljeno za stranke navedene u registru
	uporaba	lokalni ekto paraziticid insekticid termiticid termiticid u zgradama i nasipima/branama termiticid u cestama aditiv ljepljivosti za šperploče
Dieldrin* CAS: 60-57-1	proizvodnja	nema
	uporaba	u poljoprivrednim aktivnostima
Endrin* CAS: 72-20-8	proizvodnja	nema
	uporaba	nema
Heptaklor* CAS: 76-44-8	proizvodnja	nema
	uporaba	termiticid termiticid u konstrukcijama kuća termiticid (podzemni) obrada drva koristi se u kutijama podzemnih kablova
Heksaklorobenzen CAS: 118-74-1	proizvodnja	kako je dozvoljeno za stranke navedene u registru
	uporaba	međuproizvod otapalo u pesticidu međuproizvod u zatvorenom sustavu ograničenom na lokaciju
Mirex* CAS: 2385-85-5	proizvodnja	kako je dozvoljeno za stranke navedene u registru
	uporaba	termiticid
Toksafen CAS: 8001-35-2	proizvodnja	nema
	uporaba	nema
Poliklorirani bifenili (PCB)*	proizvodnja	nema
	uporaba	predmeti u uporabi u skladu s odredbama Dijela II. Ovoga Dodatka

Napomene:

- (i) izuzevši u slučajevima kada je u ovoj Konvenciji drukčije navedeno, količine kemikalija koje se u proizvodima i predmetima pojavljuju kao nenamjerne onečišćujuće tvari u tragovima neće se smatrati navedenim u ovom Dodatku.
- (ii) ovo se neće smatrati posebnim izuzećem u pogledu proizvodnje i uporabe za potrebe članka 3. stavak 2. Količine kemikalija koje se pojavljuju kao sastavni dijelovi proizvedenih proizvoda ili predmeta koji su već u uporabi, prije ili na datum stupanja na snagu relevantne obveze u odnosu na tu kemikaliju, neće se smatrati navedenim u ovom Dodatku, uz uvjet da je stranka obavijestila Tajništvo o činjenici da određeni tip predmeta ostaje u uporabi unutar te stranke. Tajništvo će takve obavijesti staviti na raspolaganje javnosti.
- (iii) ova napomena, koja se ne primjenjuje na kemikaliju uz čiji se naziv nalazi zvjezdica u stupcu Kemikalija u Dijelu I ovog Dodatka, neće se smatrati posebnim izuzećem u pogledu proizvodnje i uporabe za potrebe članka 3. stavak 2. Obzirom da se ne očekuje kako bi tijekom proizvodnje i uporabe međuproizvoda u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju značajne količine kemikalije dospjele do ljudi i u okoliš, stranka po obavještanju Tajništva može dozvoliti proizvodnju i uporabu količina kemikalije navedene u ovom Dodatku kao međuproizvoda u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju koji se kemijski transformira/mijenja u proizvodnji drugih kemikalija koje, uzimajući u obzir mjerila iz Dodatka D, stavak 1., ne pokazuju značajke postojanih organskih onečišćujućih tvari. Ta obavijest treba sadržavati informaciju o ukupnoj proizvodnji i uporabi takve kemikalije ili realnu procjenu takve informacije, kao i informaciju o naravi procesa u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju uključujući količinu svakog netransformiranog i nenamjernog onečišćenja u tragovima postojanih organskih onečišćujućih tvari koje je polazni materijal u finalnom proizvodu. Ovaj postupak ne primjenjuje se u slučajevima kada je u ovom Dodatku drukčije navedeno. Tajništvo će ove obavijesti staviti na raspolaganje Konferenciji stranaka i javnosti. Ova proizvodnja ili uporaba neće se smatrati specifičnim izuzećem u odnosu na proizvodnju ili uporabu. Ova proizvodnja i uporaba prestat će nakon razdoblja od deset godina, izuzevši ako stranka na koju se to odnosi Tajništvu ne podnese novu obavijest, u kojem slučaju će razdoblje biti produljeno na daljnjih deset godina, osim ako Konferencija stranaka nakon revizije proizvodnje i uporabe ne odluči drukčije. Postupak obavještanja može se ponavljati.
- (iv) sva posebna izuzeća u ovom Dodatku mogu koristiti stranke koje su prijavile izuzeća u odnosu na ista, u skladu s člankom 4., izuzimajući uporabu polikloriranih bifenila u predmetima koji se upotrebljavaju u skladu s odredbama Dijela II ovog Dodatka kojeg mogu koristiti sve stranke.

Dio II*Poliklorirani bifenili*

Svaka će stranka:

- (a) u pogledu uklanjanja polikloriranih bifenila iz uporabe u opremi do 2025. godine (npr. u transformatorima, kondenzatorima ili drugim spremnicima koji sadrže tekućinske zalihe), što podliježe razmatranju od strane Konferencije stranaka, poduzeti korake u skladu sa sljedećim prioritetima:
  - (i) uložiti određena nastojanja u cilju utvrđivanja, označavanja i povlačenja iz uporabe opreme koja sadrži više od 10 posto polikloriranih bifenila i volumene veće od 5 litara;
  - (ii) uložiti određena nastojanja u cilju utvrđivanja, označavanja i povlačenja iz uporabe opreme koja sadrži više od 0.05 posto polikloriranih bifenila i volumene veće od 5 litara;
  - (iii) uložiti određena nastojanja u cilju utvrđivanja, označavanja i povlačenja iz uporabe opreme koja sadrži više od 0.005 posto polikloriranih bifenila i volumene veće od 5 litara;
- (b) u skladu s prioritetima u podstavku (a) promicati sljedeće mjere za smanjenje izlaganja i opasnosti kod nadzora uporabe polikloriranih bifenila:
  - (i) koristiti samo u neoštećenoj opremi i opremi koja ne propušta i samo na područjima u kojima se opasnost od ispuštanja u okoliš može svesti na minimum i brzo otkloniti;
  - (ii) ne koristiti na područjima povezanim s proizvodnjom ili preradom hrane ili stočne hrane;

- (iii) kod korištenja u naseljenim područjima, uključujući škole i bolnice, treba koristiti sve razumne mjere za zaštitu od nestanka struje koji bi mogao rezultirati požarom, te redovito pregledavanje opreme radi ustanovljavanja propuštanja;
  - (c) neovisno o članku 3. stavak 2., osigurati da se oprema koja sadrži poliklorirane bifenile, kako je opisano u podstavku (a), ne izvozi ili uvozi, izuzevši za potrebe za okoliš ne štetnog gospodarenja otpadom;
  - (d) ne dozvoliti, izuzevši radi održavanja i servisiranja, prikupljanje u svrhu ponovnog korištenja u drugoj opremi tekućina sa sadržajem polikloriranih bifenila iznad 0.005 posto;
  - (e) uložiti određena nastojanja namijenjena postizanju za okoliš neštetnog gospodarenja otpadnim tekućinama koje sadrže poliklorirane bifenile i opremom kontaminiranom polikloriranim bifenilima sa sadržajem polikloriranih bifenila većim od 0,005 posto, u skladu s člankom 6. stavak 1., što je prije moguće no najkasnije do 2028., što podliježe razmatranju od strane Konferencije stranaka;
  - (f) nastojati, u zamjenu za napomenu (ii) u Dijelu I ovog Dodatka, ustanoviti druge predmete koji sadrže više od 0,005 posto polikloriranih bifenila (npr. kabelski omotači, tekućine za prijenos topline i obojeni objekti) i njima upravljati u skladu s člankom 6. stavak 1.;
  - (g) svakih pet godina izraditi izvještaj o napretku u uklanjanju polikloriranih bifenila i podnijeti ga Konferenciji stranaka, u skladu s člankom 15.;
  - (h) izvještaje opisane u podstavku (g) treba, zavisno od slučaja, razmotriti Konferencija stranaka u svojem pregledu polikloriranih bifenila. Konferencija stranaka razmotrit će napredak u pravcu uklanjanja polikloriranih bifenila u intervalima od pet godina ili drugom razdoblju, zavisno od slučaja, uzimajući pritom u obzir te izvještaje.
-

DODATAK B

OGRANIČENJE

Dio I

Kemikalija	Aktivnost	Prihvatljiva namjena ili posebno izuzeće
DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis (4-klorofenil)etan) CAS: 50-29-3	proizvodnja	Prihvatljiva namjena: Uporaba za kontrolu prijenosnika bolesti u skladu s Dijelom II ovog Dodatka Posebno izuzeće: Međuproizvod u proizvodnji dikofola Međuproizvod
	uporaba	Prihvatljiva namjena: Uporaba za kontrolu prijenosnika bolesti u skladu s Dijelom II ovog Dodatka Posebno izuzeće: Proizvodnja dikofola Međuproizvod

Napomene:

- (i) izuzevši u slučajevima kada je u ovoj Konvenciji drukčije navedeno, količine kemikalija koje se u proizvodima i predmetima javljaju kao nenamjerna onečišćavala u tragovima neće se smatrati navedenim u ovom Dodatku.
- (ii) ova napomena neće se smatrati prihvatljivom uporabom u pogledu proizvodnje i uporabe ili posebnim izuzećem za potrebe članka 3. stavak 2. Količine kemikalija koje se pojavljuju kao sastavni dijelovi proizvedenih predmeta ili koji su već u uporabi prije ili na datum stupanja na snagu relevantne obveze u odnosu na tu kemikaliju neće se smatrati navedenim u ovom Dodatku, uz uvjet da je stranka obavijestila Tajništvo o činjenici da određeni tip predmeta ostaje u uporabi unutar te stranke. Tajništvo će takve obavijesti staviti na raspolaganje javnosti.
- (iii) ova napomena neće se smatrati posebnim izuzećem u pogledu proizvodnje i uporabe za potrebe članka 3. stavak 2. Obzirom da se ne očekuje kako bi tijekom proizvodnje i uporabe međuproizvoda u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju značajne količine kemikalije dospjele do ljudi i u okoliš, stranka po obavještanju Tajništva može dozvoliti proizvodnju i uporabu količina kemikalije navedene u ovom Dodatku kao međuproizvoda u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju koji se kemijski transformira u proizvodnji drugih kemikalija koje, uzimajući u obzir mjerila iz Dodatka D, stavak 1., ne pokazuju značajke postojanih organskih onečišćavala. Ta obavijest treba sadržati informaciju o ukupnoj proizvodnji i uporabi takve kemikalije ili realnu procjenu takve informacije, kao i informaciju o naravi procesa u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju uključujući količinu svakog netransformiranog i nenamjernog onečišćenja u tragovima, u finalnom proizvodu, postojanim organskim onečišćujućim tvarima koje je polazni materijal. Ovaj postupak ne primjenjuje se kada je u ovom Dodatku drukčije navedeno. Tajništvo će ove obavijesti staviti na raspolaganje Konferenciji stranaka i javnosti. Ova proizvodnja ili uporaba neće se smatrati specifičnim izuzećem u odnosu na proizvodnju ili uporabu. Ova proizvodnja i uporaba prestat će nakon razdoblja od deset godina, izuzevši ako stranka na koju se to odnosi Tajništvu ne podnese novu obavijest, u kojem slučaju će razdoblje biti produljeno na daljnjih deset godina, osim ako Konferencija stranaka nakon revizije proizvodnje i uporabe ne odluči drukčije. Postupak obavještanja može se ponavljati.
- (iv) sva posebna izuzeća u ovom Dodatku mogu koristiti stranke koje su prijavile izuzeća u odnosu na ista, u skladu s člankom 4.

Dio II

DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis(4-klorofenil)etan)

- Proizvodnja i uporaba DDT-a bit će ukinute izuzevši za stranke koje su obavijestile Tajništvo o njihovoj namjeri da isti proizvode i/ili koriste. Ovime se ustanovljava registar DDT-a koji će biti dostupan javnosti. Registar će voditi Tajništvo.

2. Svaka stranka koja proizvodi i/ili koristi DDT ograničit će tu proizvodnju i/ili uporabu na kontrolu prijenosnika bolesti u skladu s preporukama i smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije o uporabi DDT-a i kada odnosno strani nisu raspoložive lokalno sigurne, djelotvorne i troškovno dostupne alternative.
  3. U slučaju da stranka koja nije navedena u registru DDT-a odredi da joj je DDT potreban za kontrolu prijenosnika bolesti, obavijestit će što je prije moguće Tajništvo u cilju da njeno ime bude odmah dodano u registar DDT-a. Istodobno će obavijestiti Svjetsku zdravstvenu organizaciju.
  4. Svaka stranka koja koristi DDT pružit će svake tri godine Tajništvu i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji informacije o korištenoj količini, uvjetima takve uporabe i važnosti istog za strategiju upravljanja bolešću te stranke, u obliku kojeg će Konferencija stranaka odrediti u konzultaciji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom.
  5. U cilju smanjenja i konačnog ukidanja uporabe DDT-a, Konferencija stranaka će poticati:
    - (a) svaku stranku koja koristi DDT na izradu i primjenu akcijskog plana kao dijela provedbenog plana navedenog u članku 7. Ovaj akcijski plan obuhvaćat će:
      - (i) izradu regulatornih i drugih mehanizama u cilju osiguranja da uporaba DDT-a bude ograničena na kontrolu prijenosnika bolesti;
      - (ii) provedbu prikladnih alternativnih proizvoda, metoda i strategija, uključujući strategije za upravljanje otporom, u cilju osiguranja trajne djelotvornosti ovih alternativa;
      - (iii) mjere za jačanje zdravstvene skrbi i smanjenje pojave bolesti.
    - (b) stranke, u okviru njihovih mogućnosti, potiču istraživanje i razvoj sigurnih alternativnih kemijskih i nekemijskih proizvoda, metoda i strategija za stranke koji koriste DDT, mjerodavne za uvjete u tim državama i s ciljem smanjenja ljudskog i ekonomskog opterećenja bolešću. Čimbenici koje treba promicati pri razmatranju alternativa ili kombinacija alternativa obuhvaćat će opasnosti za ljudsko zdravlje i implikacije za okoliš koje te alternative imaju. Održive alternative za DDT manje će izlagati opasnostima ljudsko zdravlje i okoliš, bit će prikladne za kontrolu bolesti temeljenu na uvjetima u odnosnim strankama i bit će potkrijepljene podacima dobivenim praćenjem.
  6. Počevši na njezinom prvom sastanku, a zatim najmanje svake tri godine, Konferencija stranaka će, uz konzultacije sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, ocjenjivati trajnu potrebu za DDT-jem u svrhu kontrole prijenosnika bolesti, a na temelju raspoloživih znanstvenih, tehničkih, informacija o okolišu i ekonomskih informacija, uključujući:
    - (a) proizvodnju i uporabu DDT-ja i uvjete izložene u stavku 2.;
    - (b) raspoloživost, prikladnost i primjenu alternativa za DDT; i
    - (c) napredak u jačanju sposobnosti država glede sigurnog prijenosa ovih alternativa.
  7. Stranka u svakom trenutku nakon pisane obavijesti Tajništvu može povući svoje ime iz registra DDT-ja. Povlačenje će stupiti na snagu na datum naveden u obavijesti.
-

DODATAK C

NENAMJERNA PROIZVODNJA

I. Dio: Postojana organska onečišćavala sukladno članku 5.

Ovaj Dodatak se primjenjuje na sljedeće postojeće organske onečišćujuće tvari kada su nenamjerno nastala i ispuštanjem iz antropogenih izvora:

Kemikalija

Poliklorirani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani (PCDD/PCDF)

Heksaklorobenzen (HCB) (CAS br.: 118-74-1)

Poliklorirani bifenili (PCB)

II. Dio: Kategorije izvora

Poliklorirani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani, heksaklorobenzen i poliklorirani bifenili nastali su i ispušteni nenamjerno iz termalnih procesa, uključujući organsku tvar i klorin kao rezultat nepotpunog izgaranja ili kemijskih reakcija. Sljedeće kategorije industrijskih izvora imaju potencijal za komparativno visoko stvaranje i ispuštanje ovih kemikalija u okoliš:

- (a) uređaji za spaljivanje otpada, uključujući postrojenja za suspaljivanje komunalnog, opasnog ili medicinskog otpada, ili kanalizacijskog mulja,
- (b) cementne peći gdje izgara opasni otpad,
- (c) proizvodnja pulpe korištenjem elementarnog klora ili kemikalija koje generiraju elementarni klor za bijeljenje,
- (d) sljedeći toplinski procesi u metalurgiji:
  - (i) sekundarna proizvodnja bakra,
  - (ii) postrojenja za sinteriranje u industriji željeza i čelika,
  - (iii) sekundarna proizvodnja aluminijske, aluminij,
  - (iv) sekundarna proizvodnja cinka.

III. Dio: Kategorije izvora

Poliklorirani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani, heksaklorobenzen i poliklorirani bifenili također mogu nenamjerno nastati i biti ispušteni iz sljedećih kategorija izvora, uključujući:

- (a) spaljivanje otpada na otvorenom, uključujući spaljivanje na poljima,
- (b) toplinski procesi u metalurgiji koji nisu navedeni u Dijelu II,
- (c) izvori izgaranja za široku potrošnju,
- (d) fosilna goriva u javnim i industrijskim ložištima,
- (e) postrojenja za loženje drveta i drugih goriva iz bioloških materijala,
- (f) specifični kemijski procesi proizvodnje koji ispuštaju nenamjerno nastala postojana organska onečišćavala, posebno proizvodnja klorofenola i kloranila,
- (g) kremiranje – spaljivanje,

- (h) motorna vozila, posebno ona koja troše olovni benzin,
- (i) raspadanje životinjskih lešina,
- (j) bojanje tkanina i kože (s kloranilom) i završna obrada (s alkalnom ekstrakcijom),
- (k) postrojenja za obradu vozila kojima je istekao rok trajanja,
- (l) tinjanje bakrenih kablova,
- (m) otpad iz rafinerija nafte.

IV. Dio: Definicije

1. Za potrebe ovog Dodatka:
  - (a) »Poliklorirani bifenili« znače aromatske tvari koje su nastale na način da su atomi vodika u bifenilskoj molekuli (dva benzenska prstena povezana zajedno pomoću jedne ugljik-ugljik veze) mogli biti zamijenjeni s do deset atoma klora; i
  - (b) »Poliklorirani dibenzo-p-dioksini« i »poliklorirani dibenzofurani« su triciklične aromatske tvari nastale iz dva prstena benzena koji su povezani s dva atoma kisika u polikloriranim dibenzo-p-dioksinima i s jednim atomom kisika i jednom vezom ugljik-ugljik u polikloriranim dibenzofuranima i atomima vodika od kojih može biti zamijenjeno do osam atoma klora.
2. U ovom se Dodatku, toksičnost polikloriranih dibenzo-p-dioksina i dibenzofurana, izražava uporabom pojma toksičke ekvivalencije koja mjeri relativni dioksin–kao toksičnu aktivnost različitih srodnih tvari polikloriranih dibenzo-p-dioksina i dibenzofurana, i višeslojnih polikloriranih bifenila u usporedbi s 2,3,7,8-tetraklorodibenzo-p-dioksinom. Vrijednosti čimbenika toksične ekvivalencije koji se koriste za svrhe ove Konvencije, bit će dosljedne prihvaćenim međunarodnim standardima, a što je 1998.g. započela Svjetska zdravstvena organizacija s vrijednostima čimbenika toksične ekvivalencije sisavaca za poliklorirane dibenzo-p-dioksine i dibenzofurane i višeslojne poliklorirane bifenile. Koncentracije su izražene u toksičkim ekvivalentima.

V. Dio: Opće smjernice o najboljim raspoloživim tehnikama i najboljoj praksi očuvanja okoliša

Ovaj dio obuhvaća opće smjernice koje služe strankama za sprječavanje ili smanjivanje ispuštanja kemikalija nabrojanih u Dijelu I.

A. Mjere opće prevencije koje povezuju najbolje raspoložive tehnike i najbolju praksu očuvanja okoliša

Prednost treba dati razmatranju pristupa za sprječavanje nastajanja i ispuštanja kemikalija nabrojanih u Dijelu I. Korisne mjere uključuju:

- (a) uporabu tehnologije koja proizvodi nisku količinu otpada,
- (b) uporabu manje opasnih tvari,
- (c) promocija prikupljanja i obnavljanja otpada i tvari koje su nastale i uporabljene u procesu,
- (d) zamjenu sirovih materijala koje ubrajamo u postojeće organske onečišćujuće tvari, ili tamo gdje postoji izravna veza između materijala i ispuštanja postojećih organskih onečišćujućih tvari iz izvora,
- (e) gospodarenje u dobroj vjeri i preventivni programi održavanja,
- (f) poboljšanja u gospodarenju otpadom sa zadaćom prestanka otvorenog i drugog nekontroliranog spaljivanja otpada, uključujući spaljivanje na poljima. Kad se razmotre prijedlozi za izgradnju novih postrojenja za odstranjivanje otpada, pažnju treba usmjeriti na takve alternative kao što su aktivnosti za smanjivanje proizvodnje gradskog i medicinskog otpada, uključujući izvore prikupljanja, ponovnu uporabu, obnavljanje, odvajanje otpada i promociju proizvoda koji stvaraju manju količinu otpada. Ovaj pristup zahtijeva pažljivo razmatranje zdravstvene zaštite,
- (g) smanjivanje ovih kemikalija kao onečišćujućih tvari u proizvodima,

(h) izbjegavanje elementarnog klora ili kemikalija koje proizvode elementarni klor za bijeljenje.

B. *Najbolje raspoložive tehnike*

Pojam najboljih raspoloživih tehnika nije namijenjen propisivanju pojedine tehnike ili tehnologije, ali uzima u obzir tehničke karakteristike uređaja o kojima je riječ, njihov zemljopisni položaj i uvjete u lokalnom okolišu. Odgovarajuće metode kontrole za smanjivanje ispuštanja kemikalija nabrojanih u Dijelu I, uglavnom su istovjetne. U određivanju najboljih raspoloživih tehnika treba posebno posvetiti pažnju, općenito i u pojedinačnim slučajevima, na sljedeće čimbenike, a vodeći računa o troškovima i profitu izabrane mjere i razmatranju predostrožnosti i sprječavanja:

(a) općenita razmatranja:

- (i) priroda, djelovanje i količina ispuštanja o kojem se radi: tehnike se mogu razlikovati ovisno o veličini izvora,
- (ii) datumi izvršenja za nove ili postojeće kapacitete,
- (iii) vrijeme potrebno za uvođenje najbolje raspoložive tehnike,
- (iv) potrošnja i priroda sirovina korištenih u procesu i njihova energetska djelotvornost,
- (v) potreba da se spriječi ili svede na minimum globalni utjecaj, i rizik od ispuštanja u okoliš,
- (vi) potreba sprječavanja nesreća i smanjivanje njihovih posljedica na okoliš,
- (vii) potreba osiguranja zaštite radnika na radu i sigurnosti na radnim mjestima,
- (viii) usporedivi postupci, postrojenja ili metode rada koji su se u industriji pokazali uspješni,
- (ix) tehnološke prednosti i promjene u znanstvenom znanju i razumijevanju.

(b) mjere za opće smanjivanje ispuštanja:

kad se razmotre prijedlozi za izgradnju novih postrojenja ili značajnu modifikaciju postojećih korištenjem postupaka kojima se ispuštaju kemikalije nabrojene u ovom Dodatku, prvenstvo treba dati alternativnim postupcima, tehnikama ili praksi koja ima sličnu korisnost, ali koja izbjegava stvaranje i ispuštanje takvih kemikalija. U slučajevima gdje će takva postrojenja biti izgrađena ili značajno modificirana, pored mjera navedenih u odjeljku A Dijela V., također se mogu razmotriti mjere smanjivanja kod određivanja najboljih raspoloživih metoda:

- (i) korištenje poboljšanih metoda za čišćenje plinskih cijevi kao što su termalna ili katalitička oksidacija, taloženje prašine ili adsorpcija,
- (ii) obrada ostataka, otpadnih voda, otpada i kanalizacijskog mulja, na primjer, termalnim postupkom ili ih učiniti inertnim, ili djelovati na njih kemijskim procesima koji će ih detoksicirati,
- (iii) proizvodnja se mijenja, tako da vodi smanjivanju ili eliminaciji ispuštanja kao što je premještanje u zatvorene sustave,
- (iv) promjena planova proizvodnje da se poboljša izgaranje i spriječi stvaranje kemikalija nabrojanih u ovom Dodatku i to kontrolom parametara kao što su temperatura spaljivanja ili vrijeme obitavanja.

C. *Najbolje prakse očuvanja okoliša*

Konferencija stranaka može razviti upravljanje praksom očuvanja okoliša s težnjom pronalazjenja najboljih načina očuvanja okoliša.

DODATAK D

UVJETI INFORMIRANJA I KRITERIJ PROVJERE

1. Stranka koja podnosi prijedlog na popis kemikalija u Dodacima A, B i/ili C identificirat će kemikaliju na način opisan u podstavku (a) i pribaviti informaciju o kemikaliji i proizvodima njezine transformacije gdje su mjerodavni, povezano s kriterijem provjere postavljenim u podstavcima (b) do (e):
  - (a) identitet kemikalije:
    - (i) imena, uključujući robnu marku ili marke, trgovački naziv ili nazive i sinonime, Služba informiranja o kemijskim tvarima i registarskom broju (CAS), Međunarodno udruženje za čistu i primijenjenu kemiju (IUPAC), i
    - (ii) struktura, uključujući specifikaciju izomera gdje se može primijeniti, i struktura kemijske klase,
  - (b) postojanost:
    - (i) dokaz da je poluvrijeme raspadanja kemikalije u vodi dulje od dva mjeseca, ili da je njezino poluvrijeme raspadanja u tlu dulje od šest mjeseci, ili da je njezino poluvrijeme raspadanja u talogu dulje od šest mjeseci, ili
    - (ii) dokaz da je kemikalija na drugi način dovoljno postojana da opravda razmatranje sa stajališta ove Konvencije,
  - (c) bio-akumulativnost:
    - (i) dokaz da je čimbenik bio-koncentracije ili čimbenik bio-akumulacije kod vodenih vrsta biljaka i životinja za kemikaliju veći od 5,000 ili, u nedostatku takvog podatka, da je log Kow veći od 5,
    - (ii) dokaz da kemikalija pokazuje druge razloge za zabrinutost, kao što je visoka bio-akumulativnost u drugim vrstama, visoka toksičnost i eko-toksičnost, ili
    - (iii) podaci o praćenju biološkog svijeta pokazuju da je potencijal bio-akumulacije kemikalije dovoljan da opravda razmatranje istog u skladu s ovom Konvencijom.
  - (d) potencijal dalekosežnog prijenosa u okolišu
    - (i) izmjerene razine kemikalije na mjestima udaljenim od izvora ispuštanja uzrokuju potencijalnu zabrinutost,
    - (ii) podaci o praćenju pokazuju da se dalekosežni prijenos u okolišu kemikalije sa potencijalom za prijenos, mogu dogoditi zrakom, vodom ili migracijom vrsta, ili
    - (iii) svojstva ekološke sudbine svojstva i/ili modela koja pokazuju da kemikalija ima potencijal za dalekosežni ekološki prijenos zrakom, vodom i migracijskim vrstama, sa potencijalom za prijenos u okoliš na područja udaljena od izvora ispuštanja. Za kemikaliju koja se uglavnom prenosi zrakom, njezino poluvrijeme raspada u zraku treba biti veći od dva dana, i
  - (e) štetni učinci:
    - (i) dokaz štetnog djelovanja na zdravlje ljudi ili okoliš što opravdava razmatranje kemikalije u djelokrugu ove Konvencije, ili
    - (ii) podaci o toksičnosti ili eko-toksičnosti koji pokazuju potencijal za narušavanje zdravlja ljudi ili okoliša.

2. Stranka predlagač pripremit će izjavu o razlozima za zabrinutost u koju će, ako je moguće, biti uključena usporedba podataka o toksičnosti ili eko-toksičnosti s otkrivenim ili predviđenim razinama kemikalije, što je rezultat ili je očekivano iz dalekosežnog ekološkog prijenosa, te kratku izjavu kojom se iskazuje potreba globalne kontrole.
  3. Stranka predlagač će radi mogućeg proširenja i uzimajući u obzir svoje mogućnosti, pribaviti dodatne informacije koje će poduprijeti prijedlog prema članku 8. stavak 6. Stranka u prijedlogu može izraditi tehničku ekspertizu iz bilo kojeg izvora.
-

DODATAK E

INFORMACIJE POTREBNE ZA IZRADU PROCJENE RIZIKA

Svrha pregleda je procjenjivanje je li vjerojatnost da kemikalija kao rezultat dalekosežnog prijenosa u okolišu ostavlja značajne posljedice na zdravlje ljudi i okoliš, i to takve da je globalno djelovanje opravdano. Za tu svrhu će se u procjeni rizika nadalje elaborirati i procijeniti informacije na koje upućuje Dodatak D, a najviše moguće, bit će obuhvaćene sljedeće vrste informacija:

- (a) izvori, a posebno se izdvajaju:
    - (i) podaci o proizvodnji, uključujući količinu i lokaciju,
    - (ii) uporabe, i
    - (iii) ispuštanja, kao što su odlaganja, gubici i emisije,
  - (b) procjena opasnosti za krajnju točku ili točke koje uzrokuju zabrinutost, uključujući razmatranje toksikoloških interakcija koje obuhvaćaju nakupljajuće kemikalije;
  - (c) ekološka sudbina, uključujući podatke i informacije o kemikaliji i fizikalnim osobinama kemikalije, njezina postojanost, povezanost s prijenosom u okolišu, prijelaz unutar i između pojedinih sastavnica okoliša, degradacija i transformacija u druge kemikalije. Dostupno će biti određenje čimbenika biokoncentracije ili bio-akumulacije, utemeljeno na izmjerenim vrijednostima, osim kad su podaci praćenja zadovoljili tu potrebu;
  - (d) podaci praćenja;
  - (e) izloženost u lokalnim područjima i, pojedinačno, kao rezultat dalekosežnog prijenosa u okolišu, uključujući informacije u pogledu bioraspoloživosti;
  - (f) državne i međunarodne procjene rizika, procjene ili profili, i označavanje dostupnih informacija i opasnih klasifikacija; i
  - (g) status kemikalije prema međunarodnim konvencijama.
-

DODATAK F

INFORMACIJA O DRUŠTVENO-EKONOMSKIM RAZMATRANJIMA

Potrebno je obaviti procjenu u pogledu mogućih mjera kontrole za kemikalije koje dolaze u obzir za uključivanje u ovu Konvenciju, obuhvaćajući cijeli niz mogućnosti, uključujući upravljanje i eliminaciju. Za tu svrhu potrebno je pribaviti mjerodavne informacije povezane s društveno-ekonomskim razmatranjima pridruženim s mogućim mjerama kontrole kako bi se omogućilo donošenje odluke na Konferenciji stranaka. Takva informacija treba se odraziti u pogledu razlikovanja sposobnosti i uvjeta Stranaka, i treba uključiti razmatranje sljedećih točaka:

- (a) djelovanje i učinkovitost mogućih mjera kontrole u susretu s ciljevima smanjenja rizika:
    - (i) tehnička izvodljivost, i
    - (ii) troškovi, uključujući ekološki trošak i trošak zaštite zdravlja,
  - (b) alternative (proizvodi i procesi):
    - (i) tehnička izvodljivost,
    - (ii) troškovi, uključujući trošak zaštite okoliša i trošak zaštite zdravlja,
    - (iii) djelotvornost,
    - (iv) rizik,
    - (v) raspoloživost, i
    - (vi) dostupnost;
  - (c) pozitivni i/ili negativni utjecaj uvođenja mogućih mjera kontrole na društvo:
    - (i) zdravlje, uključujući javno zdravstvo, zdrav okoliš i zaštitu na radu,
    - (ii) poljoprivreda, uključujući vodoprivredu i šumarstvo,
    - (iii) biološka raznolikost,
    - (iv) gospodarska pitanja,
    - (v) kretanje prema održivom razvoju, i
    - (vi) društveni troškovi;
  - (d) otpad i implikacije odlaganja (pojedinačno, zastarjela skladišta pesticida, čišćenje kontaminiranih površina):
    - (i) tehnička izvodljivost, i
    - (ii) cijena,
  - (e) pristup informacijama i obrazovanje javnosti,
  - (f) status i praćenje kapaciteta, i
  - (g) svaku nacionalnu ili regionalnu poduzetu akciju nadzora, uključujući informacije o alternativama i druge mjero-davne informacije o upravljanju rizikom.
-

PRILOG

Izjava Zajednice u skladu s člankom 25. stavkom 3. Konvencije

Europska zajednica izjavljuje da je, u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegovim člankom 175., nadležna za sklapanje međunarodnih sporazuma i za provedbu obveza koje proizlaze iz njih, a koji doprinose provođenju sljedećih ciljeva:

- očuvanje, zaštita i poboljšanje kakvoće okoliša,
- zaštita zdravlja ljudi,
- razborita i racionalna uporaba prirodnih resursa,
- promicanje mjera na međunarodnoj razini za suočavanje s regionalnim ili svjetskim ekološkim problemima.

Nadalje, Zajednica izjavljuje da je već usvojila pravne instrumente, obvezujuće za njene države članice, koji pokrivaju pitanja koja su uređena ovim Protokolom i da će, po potrebi, podnositi i ažurirati popis tih pravnih instrumenata Konferenciji stranaka u skladu s člankom 15. stavkom 1. Konvencije.

Zajednica je odgovorna za izvršavanje onih obveza koje proizlaze iz Konvencije, a koji su obuhvaćeni pravom Zajednice na snazi.

Provedba nadležnosti Zajednice je, sukladno svojoj prirodi, podložna stalnom razvoju.
